ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5973 8/21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1905 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 21 ՐԷՋԷՊ 1323 ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5973

درعلیه‌ده غلطه‌ده آرەولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Ամէն կարգ ու եւ է ծանուցում պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամաննօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան		140 ղր.
» » »	վեցամսեայ	70 »
» » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փոխ 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղեկաթիւ Թղթատարի ծախքը բաժանորդները կը վճարեն

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ազդային խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱԼՔՈՒԱՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

ԵՒ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԸ

(ԹԱՒՇԱՆՋԵԱՆ ՄՐՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԳՐՈՒԱԾ)

(Շար. երեկի թիւէն եւ վերջ)

[illegible]

ԼԵՒՈՆ ՄՐԱՊԵԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Տեսողութեան գործարանը. — Ամերիկայի միլիառատէրի մը մէկ նոր առատաձեռնութիւնը. — Բախտախնդ. դեր կիներ. — Անընթեռնլի ստորագրութիւններ.

[illegible]

ԴԱՐՄԱՆԸ.— [illegible]

[illegible]

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿ ՄԸ

(Շար. երեկի թիւէն եւ վերջ)

[illegible]

Բառացուցակներ.— [illegible]

Արտասանութիւն.— [illegible]

Ընթերցմունք հատուածներ.— [illegible]

Զուգաւորութիւններ.— [illegible]

Ֆարակաճութիւն.— [illegible]

Ուսուցիչը պարտի ջանադիր ըլլալ որ խօսեցնէ աշակերտները, հոգ տանելով որ ճշգրտօրէն խօսին ու արտասանեն։

* * *

[illegible]

Մնամ յարգանօք
Ա. Ն. ԹՈՒՓՔԱՃԵԱՆ

Ծան.— [illegible] h aspirée [illegible] hibou, հիպու. hameau, համօ ([illegible] 37, 312), [illegible] հիպու, ամօ, [illegible] 1902 [illegible] 1901 [illegible] ville [illegible] fille [illegible] bille [illegible] 35 [illegible] faucheur [illegible] fouleur [illegible] 61, 210) [illegible] qui va me donner une pincée de tabac [illegible] tabac à priser [illegible] 13 [illegible] moribond [illegible] orbau [illegible] agonie [illegible] 218) [illegible]

Ա. Ն. Թ.

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 170

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ԴԷՊԻ
ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԴԼՈՒԽ ԻԴ.

ՍԱՌԻ ԿՂԶԻ ՄԸ ՎՐԱՅ

[illegible]

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

Չին եւ Ճափոն.— Բաց Դուռի քաղաքականութիւնը.— Հաշտութեան տնտեսական հետեւանքները։

Եւրոպական թերթ մը խօսելով հաշտութեան հետեւանքներուն վրայ կ'ըսէ. «Չինաց եւ Քորէայի հարցն էր որ կատարուեցաւ առանցքը ամբողջ ռուս-ճափոնական պատերազմին, եւ շատ զարմանալի է որ այդ երկու երկիրները կը մնային այն պահուն երբ հաշտութեան բանակցութիւնները կը տարուէին ի [illegible]։ Այդ երկուքէն ամէնէն շատ վնասուողը Քորէան է. անիկա Ճափոնի գերակշռութեան ենթարկուած է եւ հիմա նոյն իսկ կարծիք մը յայտնելու վիճակին մէջ ալ չէ, ինչպէս էր այն ժամանակին, երբ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ հակառակութիւնը առկախ էր։ Չին ալ Քորէայէն քիչ մը նուազ վնասուած է։ Չին պաշտօնապէս պահանջեց որ մասնակցի հաշտութեան բանակցութիւններուն, բայց մերժուած ըլլալով որ բանակցութիւնները միայն երկու պատերազմիկներուն միջեւ կատարուին, Չին ինքզինք մեկուսացած ու ենթարկուած տեսաւ։ Չինաց կառավարութիւնը որ գործելու միջոց չունի եւ որ պատերազմին ատեն անգործութեամբ մը եւ է [illegible] վիճակին մէջ եղաւ, այսօր իրեն վիճակուած է։ Ընդունիլ սակայն թէ խնդիրը այն անոնց երկիրներուն վրայ է որ միշտ իրեն կը վերաբերին օրինաւորապէս։ Չին յայտարարեց թէ Մանչուրիոյ մասին ըլլալիք որ եւ է համաձայնութիւն պիտի չընդունի, եթէ նախապէս իր կարծիքը չհարցուի։ Չինաց այդ վերապահութիւնը գործնական արժէք մը չունի, վասն զի որ եւ է միջոց չունի զայն հարկադրելու։ Այսու հանդերձ այդ վերապահումը չանտեսուելիք է. վասն զի կը ցուցնէ այն բուռն փափաքը հակառակութիւնը որ պիտի հաստատուի Չինաց եւ Ճափոնի միջեւ, քանի որ հաշտութիւնը կնքուած է եւ Մանչուրիոյ խնդիրը կը ներկայանայ Ծայրագոյն Արեւելքի այդ երկու կառավարութեանց։ Կարելի է որ Ճափոն փափաքի որ Չինաց հետ տանի մինչեւ [illegible] Չինաց կազմը ամենայն ընդարձակ դիտաւորութիւններուն։ Չինաստանի պրոտեստանտ(?) [illegible] մը ձեռքին տակ զօր կարելի չէ մեկնելու զուգահեռել եւ այն տեսակ կարգ ու սարքի ձեռքն տակ, զոր կարելի չէ մէկ օրէն առաջ կազմել, Ճափոն շատ դիւրութեամբ պիտի կրնայ Մանչուրիան իր բուն դրան վրայ դնել որպէս զի Չին միշտ լաւ յարաբերութիւններ ունենայ իրեն հետ։ Ուստի Ճափոն նոր միջոց մը պիտի գտնէ իր ազդեցութիւնը պարտադրելու Չինաց, եւ կարելի է առաջ համար որ զայն չմոռնայ, հաշտութեան բանակցութիւններուն։ Հաւանական դժուարութիւններ դաւաճանները կան։ Արդարեւ կարելի է թէ, ինչ որ ալ ըլլայ Ֆորթմութի հաշտութեան դաշնագրութեան պայմանները, Քորէայի կառավարութիւնը խնդրութիւն կը համարի այնքան չվճարել Չինաց երախտապարտութեան, եւ աւելի դժուարին ունենալ իր ձեռքը, Չինաց ընթացքը իր աւանդին դէմ անգղելու համար։ Այդ պարագան երկրոյ սահմանակցութիւն մը առաջ բերել Չինացիներու հոգիին մէջ։ Կարելի չէ ըսել որ Ճափոն համակրութիւն չունի ըլլալ Չինացիներու մէկ մասին մէջ։ Չինը լաւ ճանչցողներէն շատերը հակառակը կը խորհին. նոյն կ'ըսեն թէ Չինաց մէջ ճափոնցի բազմաթիւ ուսուցիչներ եւ արհեստագէտներ գտնուելուն պատճառը այն է թէ Ճափոնցիները աւելի աժան կ'ըլլան քան թէ Եւրոպացիները եւ Ամերիկացիները, որոնք աւելի հեռուներէն կուգան։ Այդ պատճառը համակրութենէն շատ աւելի է։ Մնաց որ կարելի է թէ այն մերժումը որով Ճափոն չընդունեց Չինաց պահանջումը՝ հաշտութեան բանակցութեանց մասնակցելու համար, փոխադարձ փափաքներ փոփոխութիւնը Ճափոնի համակիր չըրաւ Չինացիներուն։ Սակայն հիմակուընէ պէտք չէ այդ մասին ենթադրութիւններ ընել։ Չին դժգոհ պիտի մնայ։ Հաւանական է եւ նոյն իսկ անհրաժեշտ ալ կ'երեւայ. սակայն Չին բաւական ազատ է Ճափոնի գերակշռութենէն, հետեւաբար պիտի չկրնայ բացարձակապէս յայտնել իր դժգոհութիւնը։ Հետեւաբար հաւանական կ'երեւայ թէ Ճափոն երկար ատեն գերակշիռ դեր մը պիտի ունենայ Չինաստանի։ Եւրոպա ի՞նչ պիտի ընէ. բան մը պիտի չըսէ, բան մը պիտի չէ՛ ։ Քորէայի եւ Բէքինի միջեւ ճամբան խնդիրը կարգադրելու համար պէտք է որ բոլոր պետութիւնները իրենց միջեւ համաձայնած ըլլան այդ մասին, բայց այնպէս չէ։ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ հաւասարակշռութիւն մը չունինք։ Մինչեւ հիմա չ'ըլլան համաձայնիլ դաշնակցութեան մը մասին չինական չէզոքութեան համար, որուն հաստատուն երաշխաւորութիւնը ամէնէն զօրաւոր տարրը պիտի ըլլայ Ծայրագոյն Արեւելքին անհետացնելու նման խնդիրներ. նաեւ այն զէր Չին պիտի յուսահատ, թող չորս յարձակումներու ենթարկուելու երկիւղէն ազատ, մինչեւ վերջը առանց ամենայն դիմադրական վիճակ մը զօրութիւնը, ինչ որ հակառակ է իր խառնուածքին, աւանդութիւններուն եւ փիլիսոփայութեանը։ Տէրութիւնները մինչեւ հիմա բաւականացան պահանջելով բաց դրան քաղաքականութեան պահպանումը։ Շնորհիւ բարոյական այն ա-

հուն վարկին զոր պիտի վայելէ, Ճափոն ինչ որ ալ ընէ, վերջապէս մեծ օգուտ մը պիտի քաղէ. Չին միայն նախագահ պիտի ըլլայ։ Ճափոն իր արամադրութեանց տակ դրած ունի հսկայ գործունեայ եւ ընդարձակ ժողովուրդ մը, թէ իր գործունէութիւնը միայն նպատակ ունի այդ տեսակ տնտեսական վիճակին մէջ։ Ինչ որ ալ ըլլայ, սակայն, ոչ մէկ տէրութեան պիտի ըլլայ Ճափոնէն իր իշխանութեան գերազանցումը։ Վերջապէս հիմնականօրէն կարելի է ըսել թէ առաւելութեամբ Ճափոնական պատերազմին ծախքը Չին պիտի վճարէ։»

—Հիմա որ հաշտութիւնը կնքուեցաւ, ասոր տնտեսական հետեւանքները սկսած են զբաղեցնել հաշտութեան դաշնագրութեան հետեւանքներովը՝ տնտեսական տեսակէտով։ Ինչպէս յայտնի է, դաշնագրութեան երկրորդ վերջին յօդուածները կը տրամադրեն թէ Ռուսիա եւ Ճափոն փոխադարձաբար իրարու պիտի պարտաւորին ամէնէն նպաստաւոր ազգին արտօնութիւնները։ Առաջին ակնարկով երկու երկիրներն համար ալ չնչին կ'երեւայ այդ փոխադարձ դիւրութիւնը։ Սակայն երբ նկատողութեան առնուի թէ Ճափոն աւելի շատ ապրանք կը ղրկէ Ռուսիա, քան թէ Ռուսիա դէպ ի Ճափոն, առ երկրագործութիւնը առաջ կուգայ թէ այդ տրամադրութիւնը Ճափոնի այն առանց նիւթական առաւելութիւններ կ'ընծայէ որոնց քանի մը տարիէն աւելի անդրեն զօրաւոր մը պիտի կազմեն՝ աւելի այն պատերազմական տուգանքէն զոր Ռուսիա չուզեց հատուցանել։ Ճափոն, ամէնէն նպաստաւորեալ ազգին տրամադրութիւններուն օգտուելովը, Ռուսիոյ մէջ ճափոնական ապրանքներուն վրայ մաքսի մասերը մեծապէս պիտի զեղչուին, որով Ճափոն պիտի կրնայ իր վաճառականութիւնը տարածել եթէ ոչ մինչեւ Ռուսիա, գէթ Սիպերիոյ մէջ՝ բաւական յառաջանալով։ Անկէ զատ Ճափոնները, որոնց ճարտարագործութիւնը կը զբաղի յղանուած բերքերէն զատ նաեւ ազգային ապրանքներ պատրաստելու, Ռուսիոյ մէջ մեծաքանակ նախնական նիւթեր պիտի գտնեն՝ փոխադրութեան աժան գիներով։ Եւ որովհետեւ այդ պատճառով ապրանքները աժան պիտի ծախուին եւ ռուսական ճարտարարուեստը վար է ճափոնականէն, ուստի Ռուսիոյ դժուարութեամբ պիտի կրնայ դիմադրել Ճափոնի մրցումին Սիպերիոյ մէջ եւ Ճափոնի այդ երկրին մէջ ամէնէն եւ գինին աժանութեան վայրեր պիտի ունենայ։ Ինչպէս կ'երեւայ բոլոր այս պարագաներէն, Ճափոն իրաւունք չունի դժգոհութիւն յայտնելու հաշտութեան դաշնագրութեան դէմ. Դաշնագրութիւնը եթէ մէկ կողմէն Ռուսիոյ համար երկուութիւնը կը փրկէ, միւս կողմէն ալ ճափոնական ճարտարուեստին ապագայ զարգացումը կ'ապահովէ։

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋԸ

Անգլեւճափոնական դաշնակցութիւնը.— Քորէա.— Ռուսիոյ բանակը եւ նաւատորմը.— Ռուսիոյ եւ Ճափոնի սակացոյցերը.— Պ. Պրաեանի նամակը։

Լուսեցաւ թէ անգլեւճափոնական դաշնագրութեան մէկ քանի մասնաւոր յօդուածները կը վերաբերին այն ընթացքին որուն Անգլիա եւ Ճափոն պիտի հետեւին՝ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ֆրանսական առաջանքներուն հանդէպ։ Ֆրանսայի նախարարներէն մէկը յայտարարեց թէ կ'ուզէ վստահեցնել որ այդ դաշնակցութեան մէջ չկայ բան մը որ Ֆրանսայի մէջ առինքնութիւն մը, նոյն իսկ առաջ բերէ եւ կամ որ եւ է ձեւով ֆրանսական դաշնաւորութիւնը վիրաւորէ, Ֆրանսական թերթերը կ'ըսեն թէ ընդհակառակը այդ դաշնակցութիւնը մեծ գոհունակութիւն պիտի պատճառէ Ֆրանսայի մէջ։ Միւս կողմէ, կը յայտնեն նոյն թերթերը, առայժ աղէկ չէ առանց անկեղծութեանց հակելով։ Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանը այդ մասին որ եւ է գիտելիք չէ ըրած Լոնտոնի ֆրանսական դեսպանատան, վասն զի եթէ նոյն դաշնագրութեան մէջ ֆրանսական շահերուն համար նոյն իսկ անուղղակի որ եւ է տրամադրութիւն մը գտնուէր, Անգլիոյ կառավարութիւնը անպատճառ դիւանագիտական պիտի ընէր, մանաւանդ երկու երկիրներուն միջեւ տիրող սիրալիր յարաբերութեանց հետեւանքով։ Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ կ'ըսուի թէ անգլեւճափոնական նոր դաշնագրութիւնը երկու կամ երեք շաբաթէն պիտի հրատարակուի։

—Պերլինէր Թակպլաթ մէջ հրատարակուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Քորէայի մէջ Ճափոնցիներու եւ Քորէացիներու միջեւ յարաբերութիւնները այնքան լաւ չեն։ Սէուլի լրագիրները ալ հոս չեն ծածկեր իրենց դժգոհութիւնը ճափոնական քաղաքայինի եւ զինուորական իշխանութեանց արարքներուն նկատմամբ. նաեւ այն միջոցներուն համար զորս այդ իշխանութիւնները ձեռք կ'առնեն Քորէայի մէջ ճափոնական ազդեցութեան գերակշռութիւնը ապահովելու նպատակով, ինչ որ բուն իսկ կայսրութեան մը երեւոյթը ունի։ Բազմաթիւ Քորէացիներ երկիրն զանուած մասերէն Սէուլ կ'երթան՝ բողոքելու Ճափոններուն արարքին դէմ։

—Մոսկուայէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ Սինոդը հաւանեց է վանքերու եւ եկեղեցիներու գանձէն հարիւր քառասուն միլիոն ռուբլի յատկացնել՝ օժանդակելու կառավարութեան՝ բանակը եւ նաւատորմը վերակազմելու գործին մէջ։

—Ռուս լրագիրները կը խօսին Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ կնքուած դաշնագրութեան վրայ։ Այդ դաշնագրութիւնը Թէոդորի(?) [illegible] Ռուսիոյ, կ'ըսեն նոյն լրագիրները, յայտարարելու թէ պատերազմական արդէն հաստատ պատճառ չունի եւ Ճափոն Թայլ(?) կրնայ այդ հաստատելու մը զիջանիլ նախագահական Ներքին Մինիստրին եւ մանաւանդ չեղեալ ճանչցուած մեծապէս այդ միջոցին այն աւելի շատ Ռուսաստանի հետ լաւ։ Սակայն իրենց գոհ ըլլալու պէտք չէ Ռուսիոյ ժողովուրդը, մինչ այդ յօդուածները Ճափոնի մէջ գործադրել Ռուսիոյ պիտի լաւ գործածուի, քանի որ Ճափոն ամէնէն նպաստաւորեալ տրամադրութիւնը պիտի վայելէ։ Ասոր համար է որ Պ. Վիթէ երբ Պ. Քոմուրայի հետ ընդունեց առեւտրական դաշնագրութեան ծրագիրը, ճափոնական առաջին պատուիրակը յայտարարեց.— «Այդ պայմաններուն մէջ Ճափոնի կողմը կ'ընդունինք հաշտութեան դաշնագրութիւնը։» Պ. Վիթէ ալ միւս այն կերպով քանի մը վայրկեան առաջ ըսած էր թէ Ռուսիոյ կողմը կը մերժէ պատերազմական տուգանք որ եւ է հատուցում»։

—Նիւ-Եորքի լրագիրները հրատարակեցին պատճէնը նամակի մը զոր Մ. Նոտոհանկցոյ նախագահութեան ներկայն թեկ. նածու Պ. Պրաեան ուղղած է Պ. Ռուզվէլթի, եւ որով, շնորհաւորելէ յետոյ նախագահը՝ ռուսաճափոնական պատերազմը աւարտելու յաջողելուն համար, կը խնդրէ Պ. Ռուզվէլթէն որ միջազգային խաղաղութիւն մը հաստատելու մասին պէտք եղածը ընէ։ Պ. Պրաեան կ'ըսէ իր նամակին մէջ.

«Ինչու համար կարելի չըլլայ այն միջազգային խնդիրներուն համար որոնց մասին համաձայնութեան կողմերը չեն կրնար համաձայնիլ, դիմում ընել անկողմնակալ քննիչ յանձնաժողովի մը որ գործէ թէ ամէն գործերու համար պիտի յաղթէ բանալ վէճի պատճառները եւ հաշտեցնել երկու կողմերը։»

Պ. Պրաեան կը յուսէ թէ գիտական ազգութիւնները եթէ հաւանին մասնակցիլ այդ տեսակ յանձնաժողովի մը կազմակերպութեան, եւ ասոր հետ ալ ընդունին իրենց բոլոր խնդիրները, պատերազմ հրատարակելէ առաջ այդ յանձնաժողովին ներկայացնել, պատերազմի վտանգները իրենց նուազագոյն չափին պիտի իջնան։ Պ. Պրաեան կ'ըսէ թէ Մ. Նահանգները, իրենց բարոյական ազդեցութեամբը, պիտի կրնան այդ ծրագիրը յաջողցնել, վասն զի մեծ ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլան մարդկութեան, եւ հետեւաբար Պ. Ռուզվէլթ պէտք է օգտուի այդ առիթէն։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Հանքաու-Քանթոն երկաթուղին.— Պեքինեցիները.— Երկաթուղիներու մենաշնորհը։

Քանի մը օր առաջ պեքինական լրագիր մը կը ծանուցանէր թէ բարձրագոյն շրջանակներու մէջ կ'առաջարկուի այն միջոցը, որով կարելի է Բէքինի կառավարութենէն առնել երկաթուղիի մէկ քանի գիծերու մենաշնորհները որոնք պիտի երկարին Բէքին-Հանքէուի եւ Բէքին-Քանթոնի երկայնքը. նաեւ թէ կը խորհուի այդ ձեռնարկներուն մասնակից ընել չինական դրամագլուխներ եւ այդ կերպով գտնել վերջնել չինեւպելճիական ձեռնարկներու որոնք վայելեն Բէքինի կառավարութեան բարեացակամութիւնը։ Անվերջ լրագիր մը այդ մասին սա տեղեկութիւնները կը հաղորդէ.— Երբ կնքուեցաւ այն պայմանագրութիւնը որով Պելճիքայի եւ Ֆրանսայի, այսինքն՝ Չինաստանի մէջ երկաթուղիներ հաստատելու ֆրանքեւպելճիական ընկերութեան արտօնուեցաւ Բէքին-Հանքէուի երկաթուղիին շինութեան մենաշնորհը, պայման դրուեցաւ, եւ այդ կէտը նշանակուած է պայմանագրութեան մէջ, թէ այն պարագային երբ ուրիշ ազգերու պատկանողներ՝ արտօնատէր Բէքին-Հանքէուի երկաթուղիին յարակից մէկ գիծին, եւ կ'ուզեն իրենց ձեռնարկութիւնէն, ֆրանքեւպելճիական ընկերութիւն նախամեծարութեան իրաւունք պիտի ունենայ այդ գիծին շահագործման համար։ Հանքաու-Քանթոնի երկաթուղին կառուցանելու Բէքին-Հանքէուի գիծէն եւ ֆրանքեւպելճիական ընկերութեան ամերիկեան չահագործումը կը պատկանէր. քանի որ Ամերիկացիները հոն կը քաշուին իրենց ձեռնարկութենէն, Բէքինի պելճիական դեսպանը, ֆրանսական դեսպանին առաջնորդութեամբ, հրաման առաւ ներկայանալու ֆրանքեւպելճիական ընկերութեան այդ պահանջումները։ Այդ խնդրոյն վրայ էր որ Պելճիքայի Թագաւորը, վերջերս Բարիզ գտնուած միջոցին, տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռուվիէի հետ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Երկու երկիրներու նաւատորմերը.— Հակակրական արտայայտութիւններ՝ երկուստեք։

Բրիտանիոյ հայրենի իշխանը, որ գերման նաւատորմին մէջ ծառայած է, անցեալ 5ին Ֆլէնսպուրկ հասաւ Բիլէն, Բարմէն զրահաւորով, բրիտանական թորփիլանաւերը այցելելու համար։ Երբ զրահաւորը Կիլ քաղաքի բացերը հասաւ, Պլիւխեր դասակ-մարտանաւին կողմէ ողջունուեցաւ։ Բարմէն խարսխելէ յետոյ Պլիւխերի մօտ, Զիր-Զեպակաւ Ռոբինսոն, որ թորփիլանաւերուն կը հրամայէր, այցելութիւն տուաւ Հայնրիխ իշխանին։ Այս վերջինն ալ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ անգլիական ծովակալին։ Ժամը մէկին, կէս-

օրէն յետոյ, Հայնրիխ իշխանը անգլիական Շէֆիր (?) լոնտոնական զրահաւորով Ֆլէնսպուրկ՝ դէպ-ծովակալին հետ։

—Պաշտօնական Գերմանիա չատ բարեկիրթ վարմունք մը ցոյց տուաւ անգլիական նաւատորմին նկատմամբ։ Նոյն իսկ շատ առաջ գնաց իր քաղաքավարական արտայայտութեանց մէջ։ Սեպտեմբեր 3ին, անգլիական Ռոքսիլ նաւէն ներկայացուցիչ մը վար իջնելու կայմէն եւ մնաց։ Անգլիոյ 5րդ տեղի ունեցաւ անդրախառն նաւալքին յուղարկաւորութիւնը, եւ Գերմանական իշխանութիւնները զինուորական պատիւներ ընծայեցին։ Դիակը զանազան փոխադրուեցաւ գերմանական նաւակով մինչեւ անգլիական նաւը որ կէս դրօշ պարզած էր։ Յուղարկաւորութեան մասնակցեցան գերման նաւատորմին նաւազներ՝ առանց զէնքի, ինչպէս նաեւ գերմանական եւ թիրպիծեան(?) զինուորներ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԳԻԾ ՄԸ

Գանիբէլէն Բարելույա.— Երկաթուղիի մեծ ձեռնարկ մը։

Երկար տարիներ է վեր չէր խօսուեր Բարիզէն Գանիբէ երկարող երկաթուղիի գծին վրայ, թէեւ ուսումնասիրութիւնները կը շարունակուէին անընդհատ։ Այսօր կը տեսնենք մեծ կարեւորութիւններ այդ մասին։ Գանիբէ արդէն իսկ հեռագրական յարաբերութեան մէջ կը գտնուի Բարելույայի գաղթավայրերին հետ։ 10,000 քիլոմեթր երկայնութիւն ունի այդ հեռագրական գիծը, այսինքն՝ երկրի շրջապատին մէկ քառորդը։ Ըստ հաւաք երկաթուղիի գիծն ալ պիտի ունենայ, որով կրնալի պիտի ըլլայ մէկ ամիսէն նուազ ժամանակամիջոցի մէջ կարել անցնիլ հեռաւորութիւնը։ Նիանզա լճին վրայ ամէնէն աւելի հիւսիսակողմը գտնուող Բարոտնկա կայանէն, հիւսիս-արեւմտեան ուղղութեամբ, դէպ ի Թանկանիքա լճը կ'երկարի հեռագրական գիծը. Լուա Քոնկոյի արեւելեան եզերքին հետեւելով կը մտնէ գերմանական հողը, Վիքթորիա Նիանզա լճին արեւմտեան եզերքը հասնելու համար։ Ցիտայ Ուկանտա կը հասնի։ Այսպէս 400 քիլոմեթր չափ տեղ գերմանական հողէն կ'անցնի։ Գալով երկաթուղիին շինութեանը, կ'ենթադրուի առաջ կը տարուի։ Բարելույայի Զամպեզի ափերուն մինչեւ ուսումնասիրութիւններ աւարտած են։ Հիմա շինուելու վրայ է մեծ կամուրջ մը Զամպեզի վրայ։ Անկէ անդին երկաթուղիի գիծը պիտի երկարի մինչեւ Թանկանիքա լճին հարաւակողմը, ուրկէ շոգենաւերով պիտի անցնուի։ Երկաթուղիի ուրիշ գիծ մը Թանկանիքայէն պիտի միացնէ Ալպէր լճին հետ. այսպէս կարելի պիտի ըլլայ Գանիբէ հասնիլ՝ մեծ լիճերու, Նեղոսի եւ եգիպտական երկաթուղիներու միջոցաւ։ Ասկէ առաջ՝ երեք ամիս պէտք էր՝ Բարելույայէն Գանիբէ երթալու համար։

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Նիւ-Եորքի մէջ.— Ֆրանսերէնի տրուած յարգը.— Հանդէսներ ու խրախճանքներ։

Նիւ-Եորքի ալխարհիկ ընկերութեան մաս մը, ուր ամէն տարի օգտակարութեան կ'երթայ Մ. Նահանգաց բարձր դասակարգը, ֆրանսերէն լեզուին միւսամ տալ կը ջանայ։ Իբր աչքառուութիւն՝ մը լիմոզինը մը, տիկին Է. Ռոյլինս Մորա, օգոստոսի վերջերը դաշտային պարահանդէս մը տուաւ իր ձեռնի բնակարանին պարտէզներուն մէջ։ Լուի ԺԵ.ի ոճով շինուած էին տան ամէն ձեւերը, պարտէզը եւ թատրոնը։ Բոլոր հրաւիրեալները պարտաւոր էին միայն ֆրանսերէն խօսիլ։ Ֆրանսական հին պարեր չարահոլից կերպով կատարուեցան Նիւ-Եորքի ամէնէն գեղեցիկ տանտիկնոջ աղջիկներուն կողմէ, «Մուլթոն» ոճով քոթիլիոններ հաղթած։ Անոնցմէ ամէնը շատ աւելի նաստ էին։ Թէատրոնը Պավիլէն մէկ թատերախաղը ներկայացուեցաւ, ուր իր դերը հմտօրէն կատարեց տիկին Սէթ Պարթէր Ֆոլ(?), Քրոմ(?) Ու. Էթ Տորլ(?) ներկայացուցիչն նոյնպէս եւ հարսնեւոր աղջիկն ալ Օր. Էսթի անտառուհի մը դերակատարեց՝ շատ լիւէլ արտասանութեամբ։ Ֆրանսայի Պրատն(?)(Բրանսաքիէր) բոլորովին գեղազարդեց հարսնեղէն Պ. Լուի Պրանքեր ալ կ'ընկերակցէր Օր. Էսթի։ Ֆրանսական հիւպատոսաց պաշտօնէութիւնը ներկայ կը գտնուէր։ Դաշտային հանդէսէն յետոյ ֆրանսական ճաշ կերպով թէյ մատուցուեցաւ 400 ներկաներուն։ Վէրսալի պարտէզներուն մէջ առլոած հանդէսներուն վերյիշումը կ'արթնցնէր այդ դաշտային հանդէսը։

—Տիկին Քորնէլիուս Վանտերպիլթ, ալ, անցեալ 4ին, Նիւ-Եորքի իր բնակարանին մէջ ներկայացնել տուաւ ֆրանսերէն կատակերգութիւն մը՝ Գրիբոու, ֆրանսերէն լեզուով։ Ներկայացումին տեղը պարոնք անցն ունեցան։

ՈՐՍՈՐԴԱԿԱՆ ԿՆԱՆՔԸ

Որսորդներու ընկերութիւն Լոնտոնի մէջ.— Պայմանները։

Այսուհետեւ ամէն ոք պիտի կրնայ որսորդութիւն կատարել եւ տանիլ, վագրեր, յովազ, մաղդ, վարգ, փիղ, կոկորդիլոս բռնել։ Լոնտոնի մէջ ընկերութիւն մը կազմուեցաւ վերջերս, որ որսորդական արշաւանքներ կազմակերպելու համար արեւմտեան Ափրիկէի կայանատեղիներուն մէջ. կամ աւանդին եւ կամ որոշեալ ու հինգամեայ հոգիներ խառնուրդ ճանապարհորդելով։ Մէկ որսորդէն, երեք ամսուան համար, 500 ոսկի պիտի տանուի, ծանօթադիւթեան ծախքը մէջը ըլլա-

լով։ Երկու որսորդներէ 1000 ոսկի պիտի առնուի։ Իւրաքանչիւր որսորդ իրաւունք պիտի ունենայ սպաննելու երկու առու փիղ, երկու առու վագրերուծ, երկու առու ռնգեղջիւր եւ երկու առու վիթ։ Էգ փիղ զարնելը բացարձակապէս արգիլուած է։ Որսորդները կրնան սակայն չափ զարնել առիւծներ, մաղդեր, վագրեր եւ կոկորդիլոսներ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Մուսուլի նահանգին կառավարիչ անուանուեցաւ Պէյրութի կառավարիչ Մուշթէ փաշա։

—Միւթէսարրըֆի աստիճան՝ Կ. Պոլսոյ նախնական դատարանին անդամներէն Էթհէմ պէյի։ Սանիէի աստիճան՝ Համրայի Պարտքի Թըթքրանութեան ճիւղին Տիօրէնի օգնական Թէվֆիք պէյի։

—Պասրայի նահանգին Թըրքվիւթէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Բաղդատի նախորդ գայմագամ Անջէա Շիւքրի պէյ։

—Առաջին կարգի Մեճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սէլանիկի Բարդաղարութեան նախագահ Խալուսի պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ ասիդիքնութեան ատենին կարգի դատիարներէն Արապեան էֆ.ի եւ չորրորդ կարգի Մեճիտիէ՝ ասիդինութեան երկրորդ կարգի դատիարներէն Իպրահիմ էֆ.ի։

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ԳԱՆՁՈՒՄԸ.— Նկատելով որ տուրքերը ամէն տեղ, առանց բացառութեան, հաւաքուելու գանձուելու մասին ամէն ջանք կ'ըլլայ, մինչդեռ Կ. Պոլսոյ տուրքերուն գանձումը յայտաղումներու կ'ենթարկուի, եւ նկատելով որ այս վիճակը պէտք չէ շարունակէ, Մեծ-Եպարքութեան ծանոյց ձեռնհաս պաշտօնարաններն որ ներկայ տարուան եւ անցեալ տարիներու տուրքերը գանձուին պահանջելով պաշտօնեաներուն կողմէ։

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ.— Գրուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարաններ՝ ժամ առաջ կատարել կոյրերու եւ խուլ-համրերու դաստիարակութեան համար հիմնուելիք բարեգործական հաստատութեան ծրագրին եւ յառաջընթացներուն վերաբերեալ գործողութիւնները։

ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԳԻՐ.— Կոյս. Իրասէ մը հրամայեց պէտք եղածին չափ գիտուորական սպաներ Գերմանիա ղրկել՝ անթել հեռագրի գործիքներու յատուկ գործարաններուն մէջ ուսանելու նոյն գործիքներուն գործածութիւնը։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը ծանոյց ամէն կողմ ու օտար երկիրներ եւ առաւելապէս հեռաւոր նահանգները գտնուող անձերու հաղորդուելիք դատական պաշտօնագիրները ուղղակի նոյն նախարարութեան ղրկել։ Նաեւ օտար երկիր ներ ղրկուելիք այդ կարգի պաշտօնագիրներուն կցուի ֆրանսերէն մէկ համառօտութիւն։

ՓԱՅՏ ԵՒ ԱԾՈՒԽ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնը նկատելով որ թէեւ նախապէս ծանուցուած է թէ գաւառներէն ժամանակին փայտ եւ ածուխ ղրկուի Կ. Պոլիս, սակայն Ալքէյէրի մէջ (Գասըմ փաշայի) անտառի պաշտօնեաները մէկ տեղէ զատ ուրիշ տեղէ փայտեր զառածման արգիլը կ'ըլլան, ինչ որ թէ՛ դէպ ի Կ. Պոլիս կատարուելիք առաքման յապաղելուն եւ թէ վաճառականներու վնասուելուն պատճառ կ'ըլլայ, գրաւ այդ հարկ եղածը գրեց անտառներու, հանքերու եւ երկրագործական նախարարութեան։ Հետեւաբար նոյն նախարարութիւնը գրեց Գասըմ փաշայի անտառներուն ընդհանուր քննիչին որ այդ կարգի արգելքներ չյարուցուին եւ հարկ եղած ջանքերը ըլլան ժամանակին փայտ ղրկելու համար Կ. Պոլիս։

—Անցեալ մայիս, յունիս եւ յուլիս ամիսներուն զանազան նահանգներէ Կ. Պոլիս բերուած են 224,561 չէքի փայտ եւ 15,622,145 օխա ածուխ, այսինքն՝ անցեալ տարուան նոյն ամիսներէն 1,164 չէքի փայտ եւ 1,090,514 օխա ածուխ աւելի։

ՀԻՐԱՀԻ կղզ. գործարանին արտադրութեանց համար Բերա, Մեծ Փողոց, Սուլթան Թէհէ վարժարանին դիմաց վարձուած չէք քին բացումը շաբաթ օրը պիտի կատարուի։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ.— Սպանիոյ դեսպան Թամաո տը Սանճատօ մարքիզը երեքշաբթի օրէն ի վեր հիւանդ է։

—Գերմանիոյ դեսպանատան գործակատար Պառոն ֆոն Պոսման եւ Իտալիոյ դեսպանատան խորհրդական Պ. տը Մարթինօ, տաճկ օրը, Կէոլլուք գտօրն՝ զբօսնելու պտոյտի համար։ Տեղւոյն գայմագամը կէսօրուան ճաշ մը տուաւ ի պատիւ Պառոն ֆոն Պոսմանի եւ Պ. տը Մարթինոյի, որոնք իրիկուան Թերափիա վերադարձան։

—Պալքարէի հիւպատոսական գործակալ Պ. Թոմպսոնի որ տարի օր Կ. Պոլիս ժամանած էր, երէկ առաւ Ցեանաան ուղեւորեցաւ։

ԼԵՏՐՈՆԼԻ հիւանդանոցներուն նպաստելու համար քաղաքապետութեան մէջ կազմուած յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուելով խորհրդակցութիւն կատարեց։

—Սապանճաղաքարանը ձիարշաւ պիտի սարքէ վերադառնալ յանձնաժողովին պէտք ունեցած նպաստ ստանալու։

—Էնթերէի Ցանտոյ մատուցագրիւն նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովը բաւական հարկաւոր գումար մը հանգանակած է մինչեւ հիմա։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ Այտընի նահանգին մէջ բերքին ակզբնաւորութենէն ի վեր 99,000 բեռ թուզ ժամանեց է Իզմիր եւ թէ ասոնց 74,000ը ծախուեր են։

—Իզմիրի ներքին ապրանքներու մաքսատան պահեստի պաշտօնեաներուն համար պէտք եղածին չափ տեղաւորներ պիտի շինուին։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Սինոդը վաւերացուց Պատրիարքական շրջաբերական մը, որ մէկ քանի մետրոպոլիտներու պիտի ղրկուի՝ յանձնարարելով անոնց որ աւելի պատշաճ ընթացք մը հետեւին եւ իրենց վիճակի ուրիշ համայնքներու վերաբերեալ գործերու միջամտելէ, միանգամայն իրենց պաշտօնական մտահոգէն դուրս չելլեն։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ նահանգին մէջ Գորածա Ապադ եւ Նէյինէ Գորածա Ապադ գիւղերը միացուելով գաւառակ մը հաստատուած է «Նէյինէ Գորածա Ապադ» անունով։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ երեքշաբթի օր Եգիպտոսի մէջ ժանտախտ դէպք ու մահ չէ պատահած։

Պ. ՊԻՐԺԷ.— Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին մէջ ֆրանսական պատուիրակ Պ. Պիրժէ որ Բարիզ կը գտնուի, յառաջիկայ երեքշաբթի Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ։

ՊԱՊԱԿԱՆ նուիրակ մօնսէնեօր Բօլի Բարեքէրէի հօրը մահուան տարելիցին առթիւ, երէկ, Սէնթ-Էսբրի եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ կատարուեցաւ։

ՇԵՐԱՄԻ ՀՈՒՆՏԵՐԸ.— Ջեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ օտար երկիրներէ սամ. երկիրներէ ներածուած շերամի հունտերը մեծ մասամբ հիւանդոտ են, գեղջկ չեն, որոնց որ առանց մաքրուած հունտերու մէջ մանրէներուն քննութեան ենթարկուելու վաճառքէն պաշտօնեաներու կողմէ եւ հիւանդութենէ զերծ եղածներուն մասնաւոր միայն արտօնուի, իսկ հիւանդութենէ վարակուած հունտերու անոր երեսուն ոչնչացուի որ զայն վերադարձնեն եկած անձերը, եւ եթէ մինչեւ երեք շաբաթ դիմում ընող մը չըլլայ, այդ կարգի հունտերը բնաջինջ ըլլան։

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.— Ջեռնհաս պաշտօնարանէն հրահանգ մը ղրկուած էր թէ անպաշտօն վիճակի մէջ գտնուող մը երբ հիւանդանոց ու գործելու անկարող ըլլայ, պէտք է զայն հանգստեան կոչել թէ ոչ. Նոյն պաշտօնարանը պատասխանեց թէ օրէնքին արտամադրութեանց համաձայն երբ կառավարական պաշտօնեայ մը, թէ՛ գործօն եւ թէ անպաշտօն վիճակի մէջ, մարմնական անկարողութեան հետեւանքով գործելու անկարող վիճակի ենթարկուի, պէտք է հանգստեան կոչել զայն։

ԿՇԻՌՆԵՐԸ ԵՒ ՉԱՓԵՐԸ.— Ջեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց թէ սամ. երկիրներէ բերուած զանազան չափերու եւ մեթրօներու ճշդութիւնը հաստատելու համար գանձուելիք վարձքերը հիմնուին մաքսատուներու կողմէ առնուած գիներուն եւ ասոնց ծախքերուն վրայ։

ՊԱՇՐԱՇՏ.— Բժշկական վարժարանին աշակերտ ժանտի ճիւղին համար մէջբերութիւնով յառաջ չէնք մը պիտի կառուցուի, որպէս զի չինարարութեան պատրաստութիւնը աւելցուելով, պահարանին առաջը կատարելապէս առնուի։ Շինութեան ծախքին համար եօթը հարիւր հազար դրուշի գումար մը յատկացուած է։

ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ, հանքերու եւ երկրագործական նախարարութիւնը ծանոյց պէտք եղած անձերը՝ հսկել, որպէս զի անտառներու մէջ հրդեհ չծագի եւ ծագած հրդեհներն ալ շուտով մարել. Նաեւ պատճառ եղող կամ դիտմամբ կրակ ձգողները ձերբակալելով քննութիւն կատարել եւ եթէ անոնց մեղապարտութիւն հաստատուի, դատ բանալ այդ կարգի անձերու դէմ. ձեռք բերուելիք արդիւնքն ալ ժամանակին տեղեկագրել։ Անտառի պահապաններն ալ եթէ անտառները հրդեհի դէմ պաշտպանելու եւ կամ հրդեհները մարելու մասին իրենց պարտաւորութեանը մէջ թերանան, անոնց նկատմամբ խոյսն քննութիւն կատարել, պաշտօնէ դադրեցնել եւ քննութեան տեղեկագիրները ղրկել։

ԳԱՐԱՍԻԻ նահանգին կառավարիչ վախճանեալ Մէհմէտ Րէշիտ փաշայի ընտանիքին 717 դրուշ ամսաթոշակ յատկացուեցաւ։

ԻԶՄԻՏԻ գաւառին անտառներու ընդհանուր քննիչ օգնական անուանուեցաւ Ատափազարի անտառներու նախորդ քննիչ Քամիլ էֆ.։

ՍԵԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ ափիոնի հրապարակը բաւական թորմ է։ Թեքմինէի բերքին օխան 165 դրուշի կը ծախուի եւ Սթրումիցայինն ալ 158-160։ Ապխտած խողակին օխան 48-50 դրուշի կը ծախուի։

ԱՑՏԸՆԻ նահանգին կառավարիչ Քեամիլ փաշա որ քննական պտոյտի համար Աղնիոս գացած էր, նահանգին կեդրոնը վերադարձեր է։

—Այտընի նահանգին զանազան տեղերը ժամանակէ մը ի վեր ճարտակած աւազակախումբ բոլորովին անհետացեր է՝ ձեռք առնուած ապահովապահական միջոցներով եւ չինուորեալ գործածութեամբ։

ԷՆԻՔԵՉԷՀՐԷՆ հեռաւաւորկ կը գրեն.— «Այս տարուան արմտիքի բերքը գոհացուցիչ է։ Վերջին երկու ամիսներուն անցուցած անձրեւներէն հանդերձ բերքը մեծ տառ են։ Այս տարի Էնիքէչէհրէն 1,500 վակոն ցորեն եւ 500 վակոն գարի արտածուած է։ Ամէն օր ցորենով արմտիք կը ժամանեն Էնիքէչէհր, մինչդեռ ուրիշ տարիներ գիւղացիները միայն անձրեւային օրերը արմտիք կը բերէին։ Թէեւ օդերը աղէկ կ'ընեն, սակայն քաղաքին առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։ Թաղապետութիւնը մեծ ուշադրութիւն կ'ընէ հանրային մաքրութեան։ Երկաթուղիի կայարանին մօտ ամիսէ մը ի վեր հեռագրական ու թղթատարական նոր ճիւղ մը հաստատուեցաւ։»

ՄԱՔՍԱՅԻՆ Խարբերդին անդամ Հիւսնի պէյ եւ քննիչ Մուսթաֆա պէյ Իզմիր ժամանելով տեղւոյն մաքսային գործառնութեանց մասին քննութեան ձեռնարկեր են։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐՏՆԵՐԸ.—Նկատելով որ գաւառներու մէջ կայսերական շինութեան համար հարկ եղած բաւրդերուն հայթայթումը ու պատրաստութիւնը բաւական ժամանակի կը կարօտի, որով կայսերական շինութիւնները կը յապաղին, ձեռնհաս պաշտօնատանը ծանօթ ամէն կողմ որ բաւրդի հետ գրութիւնը թողելով նոր ձեւ բաւրդի մաքենաներ բերել տրուին։ Նաեւ կայսերական շինութեան մէջ գործածուած ներկերուն անարատութեան ալ ուշադրութիւն ընել։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Մայրաքաղաքիս առեւտրական դատարանը, կ'ըսէ Հավատար, սնանկ հռչակեց Սիրքեճիի Թրամուէյի կայարանին մօտ խանութ մը մէջ հաստատուած Թանքրաֆճը Հաճի Սիւլէյման էֆ.ին։ Դատարանին անդամներէն Իպրահիմ պէյ ժամանակաւոր կառավարիչ եւ փաստաբան Ավրամ Նաւում էֆ. ալ ատենակալ ընտրեց։

Գ. ԺԱՆ ԳՐՈՒՍԹԻՉ, Աթէնքի սերպական դեսպանատան գործակատարը, Պելկրատէն Կ. Պոլիս ժամանեց եւ անկէ Աթէնք պիտի ուղեւորի։

ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ գաւառակին գայմագամ Նէճիպ պէյ, երէկ, Պանտրմայէն Կ. Պոլիս ժամանեց։

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ ամիսներ առաջ օր ցերեկով սպանուած է Րաֆայէլ Իսաք Գոհար անուն անձին որ իբրեւ խարդախութեան ամբաստանուած եւ ատեանէն հազիւ փախած է։ Այդ անձը Մահմուտ փաշայի Գարնեթեան խանին մէջ սենեակ մը վարձած էր եւ Եուսուֆ անուն խանին դռնապանը 4 թէլ խանութը, ուր վնասակարութիւն կ'ընէր։ Եթէ արդէն պաշտօնեաները չներկայանան, իբրեւ օրէնքի անսաստ նկատուելով, քաղաքային իշխանութիւնը պիտի զգուշի ի բացակայութեան պիտի դատուի եւ ամբաստանեալները պիտի դրկուին։

ՔԱՄՍԸՐԱՆԻ մաքսատան հնագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ճավայէն ու Հնդկաստանէն հինգ հոգիէ բաղկացած թնդանօթաձիգ նոր ժամաններ են նոյն մաքսատունը։

ՆԱՒԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Ալէքսանդրիայէն եկող շոգենաւը լոյսէն մը՝ Պանֆօ 2500 թօնօ, Մերսինի նաւահանգիստին բերանը զարնուած ծակուելով վրայ բերեր է։ Նաւաստիները ազատուելով Տրապիզոն տարուեր են՝ քննութեան պաշտօնական ամբողջացնելու համար։

ԳԱՆՁԵՐՃԱՅԻ Սէնի Մանօլէ թաղին մէջ, ասկէ օրեր փայտաշէն տուն մը ակերն յանկարծ զինուորական կրակ ծագեցաւ, տակաւին կարելի եղաւ չառնել մարել։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԱՐԿԱԾ.—Այս առաւօտ բեռնակիր մը, 27 տարեկան, Քուբ-Վարք, ասէ իրիկուան, Սիրքեճիի կայարանին մօտերն ձիակառք մը գնած էր եւ կայարանին մէջ գինին վրայէն կ'անցնէր։ Նոյն պահուն Մոզբիզիշղէն եկող կառքը վրան քաշելով, ասու պահոց եւ գլուխը մարմինէն զատեց։ Բժշկականը վարկենաց մեռաւ։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Ատենը Նօսեանը գործ ձեռնարկութեան պաշտօնաներէն Եանիսոֆ Բադրու, նոյն գործակալութեան Տեօրէն Պ. Քարվելէոյի հետ դատաքննութեան ըլլալուն համար, վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ։

ԳԻՆՈՎՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ.— Հալէպէն Նիքոլ, Պէլէր Բազարի մէջ գիշերանց, ասէ իրիկունը, գինով վիճակի մէջ, Սիրքեճիի կայարանին մօտ երեք մէթր բարձրութեամբ պատէ մը վար իյնալով, գլուխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ՃԻՊԱԼԻԻ ՌԷԺԻԻ գործարանին մէջ, Օսման անուն գործաւոր մը, ասէ օր, ծխախոտ կտրող մեքենան ձեռքին ձեռնաչափը(?) ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ մէջ կառքով լուսե մը Լուցա եւ Եղիսա անուն երկու աղջիկ խեղդուած ըլլալով, որոնց դիակները ժամերն Դատախազութեան տարուեցան։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ անտառներուն մէջ մեծ հրդեհ մը ծագելով, հովին ուժգնութեան հետեւանքով բաւական վնաս պատճառեր է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Շիֆօսլը փողոցին օթեւանը մէկին մէջ, ցնորամիտ մը՝ Իպրահիմ, անանկ մը վարձած եւ եւ հոն գիշերած էր։ Առաւօտ արթննալուն տեսաւ թէ քսակը որ անձնէին ունէր կը պակսէր, գողցուած է։ Իրողութիւն մասին տեղեկութիւն առնելով, որ երեւ դրկեցաւ կալանաւորելով ձերբակալուեցաւ, օրէնք կարգի հետ՝ պաշտօնական ալ մեծացաւ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ միջօրէէն յետոյ Կայս. Դրան գնաց։

—Ս. Պատրիարքը հրաւիրուած է գալ կիրակի առտու պատարագելու Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, որուն տօնախմբութիւնն է։ Ն. Սրբազնութիւնը երկուշաբթի առտու Գուզկունճուգի եկեղեցին պիտի քարոզէ եւ երեքշաբթի առտու ալ Սկիւտար Ենի Մահալլէի Ս. Կարապետ եկեղեցին։

—Կրօն. Ժողովոյ Ատենապետ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկ. եւ Քաղ. Ժողովոյ Ատենապետ Վեհմ. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան երէկ Պատրիարքարան երթալով տեսակցեցան Ս. Պատրիարքին հետ։

—Երուսաղէմի Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքը գրած էր Տ. Մաղաքիա Ս. Պատրիարքին որ Պոլսոյ իր ներկայացուցիչ Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Վ. Չիլինկիրեանին Մայրաքաղաքին Կաթողիկէն տալու մասին։ Ն. Սրբազնութիւնը յառաջիկայ շաբաթ առտու Մայր Եկեղեցւոյ մէջ պիտի տայ մեծ պատարագ եւ կիրակի օր Խաչի տօնին Տ. Եղիշէ Վ. պիտի պատարագէ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքի օրհնութիւնը տալով ժողովուրդին։

—Եգիպտոսի առաջնորդ Տ. Մկրտիչ Վ. Աղաւնունի, նախընթաց իրիկուն Պոլիս եկաւ եւ երէկ Պատրիարքարան երթալով ներկայացաւ Ս. Պատրիարքին, ինչպէս նաեւ Փոխանորդ Սրբազանին։ Տ. Մկրտիչ Վ. երկու շաբաթ չափ կը մնայ Կ. Պոլիս։ Նիկոմիդիոյ թաղին մէջ այցելութիւն տուած է կառավարիչ Վահմ. Բաղդասար պէյէ՝ որ սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրեր է։

—Բերիոյ Առաջնորդ Տ. Մկրտիչ Հօյլըը, որ երկու շաբաթէ ի վեր Պարտիզակ կը գտնուէր, երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Ռուսչուգի Ռումէն քաղաքին մէջ Թուլչայի կապալառու Ցավենեկեան անուն 45 տարեկան անձ մը իր եւ պարագաներուն կը կտակէ Պատրիարքարան Տ. Արիստակէս քահանայ, մատաղ կատարելու համար։ Տէր հօրը կարգելով թէ իր կեանքը քահանայ կեանքին մէջ է եւ բնաւ յարգած չէ եկեղեցական կարգն ու օրէնքը, կը մերժէ հոգեհանգստեան արարողութիւններով կատարել յուղարկաւորութիւնը։ Ազգաբնակները, քննելով այս յանդգնութեան վրայ, կը հրաւիրեն Սուլինայի Տ. Խորէն քահանան, որ թաղման յուղարկաւորութիւն մը կը կատարէ առանց սաւ է տարակուսանք։ Տ. Արիստակէս քահանայ Պատրիարքարանէն արձակուելով ամբաստանեալ, Տօնիւթիւն մը ընել խնդրած է։

—Պատրիարքարանը փոխ է այսօր Մ. Ամենափրկչի Ս. Աստուածածնայ ամէն թաղին։

—Բլօրանտի Աշոլ. Տեղապահ Միաբանութեան Տ. Մեսրոպ քհն. եւ ատոր Պատրիարքարան է կարեւոր գրութեան։

—Պլէճնիկի Բաղ. Ժողովը նամակով մը խնդրած է Պատրիարքարանէն որ իր թեմին Տեղապահ կարգուած Տ. Թէոդոս Վրդ. փոխելով Պլէճնիկ ղրկուի, քանի որ թաղին եկեղեցական եւ կրթական գործերը հոգւոյ հաւանութեան ներկայութեանը կը կ'ոմոնին։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ
ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ ԱՐԹԱՒԻ ԽԱՆ ՆԷՎՐՈՒԶԻ

Ինչպէս արդէն ծանուցած էինք, անցեալ կիրակի Եէնիքէօյի Ս. Եկեղեցւոյն մէջ, Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Վարդապետ, Գաւառաց վաւերացումով, Հայկենական բանակի պաշտօն կատարեց բարեկիրթ եւ վաղամեռիկ Արթաւի Խան Նէվրուզի մահուան առթիւ։

Պատարագիչ Սրբազանը հոգեհանգստեան արժանիքը գովաբանեց, ըսելով թէ «Երջանկայիշատակ ննջեցեալին ընտանիքը Նէվրուզեան Յարութիւն ամիրայի եւ Տաճկաց Պոլսոյ պէյին, որոնց երկուքն ալ իրենց բարեպաշտութեամբ եւ կրթասիրութեամբ հռչակուած, մէկ Ս. Եկեղեցւոյ հիմնադիր եւ միւսը տեսուչ եւ հիմնադիր ուրիշ նշանաւոր բարեգործական հաստատութեանց, իսկ այս տիկնոջ հայրը կարող եղած է օրինակելի հայրենասէրը ըլլալ, ուստի ննջեցեալին ծնունդն ու ժառանգութիւնը ազնուական ընտանիքէ մը ըլլալով, Նախնին կեանքէն խոստանալ մեծ եւ առատ յուսալից կեանք։ Մէրաքչեաց մէջ իր մաքուր սիրտը կանխակարծելով, պատասխանը ունենալ մը հոգեմտաւորելէ զատ, ուստի արդար ապագային իսկ սպասուելիք էր եւ բարեկիրթ ողջամտութեան մեծ յիշատակը ձգելու համար է։ Իրեն ձեռնածու վաղամեռիկ ըլլալով իր անմիջական մեծամեծ կեանքը մէջ վերջնական արուեստ, իր Վէնետիկին հռչակաւոր ծառայելով՝ փառքին ալ ապագայ մը իրեն համար պատրաստած էին, սակայն անժամանակ մահուամբ կը խլէ եւ կը բաժնէ զինք, որպէս մամուլ ընտանիքի իր ամուսնոյն եւ հօրը միջեւ ոգւոյն մեծապէս ընտանեկան եւ բարեկամաց գրկէն։» Հանգուցեալի կեանքին մասին Տիկին Եւրոյ, որ յաւիտեան է իրենց բարեպաշտութեամբ հանգուցեալ Նոր Բանջալ ողբանուացեալ ընկերուհիներէն, փութացած է որ մօտերէն մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ տարագրեալ ամուսնոյն մահուան առթիւ, ցանկալով որ այս արարողութիւնը յառաջանայ Եէնիքէօյի եկեղեցւոյ նշանաւորներէն, որուն հիմնադիրն եղած է կողակցին մեծ հայրը՝ բարեպաշտօնական Յարութիւն ամիրա Նէվրուզեան։

Այս առթիւ Սրբազան քարոզիչը, պատմեց տարիներ մը առաջ ըրած այցելութիւն մը, լաւ օրինակ մը պէտք է ըլլայ ամէն պարագայ, բոլոր այն անձանց համար որոնք մեծ կամ պզտիկ որ եւ իցէ բարեգործութիւն մը ընելու տրամադիր են, բայց սովորաբար յետ մահուան կը թողուն ժառանգներուն գործադրութիւնը, թէ չէ անգամ իրենց կամքին անկախ պարագաներով կ'արգելուի կամ կը յետաձգուին մինչեւ իսկ գոյ ստացուածները ներելով. Կ'եկեղեցաւոր Իսկ անձինք որ իրենց կենդանութեան բարեգործութիւնը կը կ'ընեն, կը վայելեն անոր օգուտը եւ թէ՛ իրենց յիշատակին պատուակալ կամքով կ'ըլլան, որով իրենց յաջորդներուն ինչպէս ամէն օգնութիւն կ'ունենան մինչեւ սրտագին յիշատակելու, յարատեւ ներկայանալով մեր մտքին եւ սրտին։ Այսպէս վերջացուց Փոխանորդ Սրբազանը, յիշատակին արդարոց օրհնութեամբ եղիցի ըսելով։

Ներկայից մէջ կը նշմարուէին Նէվրուզեան եւ Տատեան գերդաստանաց ազգականներ եւ բարեկամներ, ի մէջ այլոց Պարսից դեսպանատան գործակատար Վսեմ. Մուսթաֆա Խան, Ա. Թարգման Վսեմ. Օհաննէս Խան, Բ. Թարգման Վսեմ. Դաւիթ Խան Շահնազարեան եւ այլք, Վսեմ. Րէշատ պէյ, Գէորգ էֆ. Աւլայեան, Սիրական էֆ. Թիւնկեան, Տիգրան պէյ Տատեան, Խորէն էֆ. Տէմիրճիպաշեան Տօքթ. Սամսոն էֆ. Լայինեան, որոնք իրենց ցաւակցութիւնն յայտնեցին հանգուցեալին սգակիր ազգականաց, որոնք էին հօրաքոյրը տիկ. Տիկին Վասիլածի Մարգարեան, մօրեղբօր դստերքը՝ տիկ. Տիկնայք Նարէն Վահան եւ Նէկտար Սամսոն, հօրեղբայրցիկը՝ Տէր եւ Տիկին Պօղոսի Նէվրուզ, հօրաքեռորդին Վսեմ. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան եւ այլ Տիկին Վեզիրեան Երիտեան։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Վիճակահանութիւն Ռումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթերու

Ռումէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 214րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1905 սեպտ. 15/28ին, ճիշդ կէս օրին, Օսմ. Հանրային Պարտքի կեդրոնատեղին, հրապարակաւ եւ Օսմ. Կայս. Պանքային մասնակցութեամբ։

7|20 սեպտ. 1905

1—5

Այսօրուան Հեռագիրներ

ԲԱՐԻԶ, 20 սեպտ.—Պ. Վիթէ, Քանի խորհրդականին հետ ունեցած տեսակցութեանը պահուն, յայտարարեց թէ Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ մերձեցումը արդիւնք է Վիլհէլմ կայսեր այն օգտամտութեանց զոր ցոյց տուաւ Մանջուրիոյ Արեւելքի պատերազմին առթիւ։ Պ. Վիթէ յայտնեց թէ Ֆրանսական համաձայնութեան մէկ նորէն Ռուսիոյ նկատմամբ ունեցած ընթացքը անկարելի դաշնակցութիւն մը տալ պէտք է։ Այսուամենայնիւ, գոնէ թէ Ֆրանսական յարաբերութեանց հանգամանքը բնաւ չէ փոխուած նոյն իսկ եթէ Ֆրանսական համաձայնութիւնները նոր տեղի կունենան՝ հաւանական համակրութիւն։ Նորը ուշադրութեան ըլլան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզին կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ եւ Ճափոնի միջեւ կնքուած հաշտութեան դաշնագրութեան վաւերացումը եւ հրատարակումը հաստ. Շաբաթ օր պիտի ունենան։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Վիթէ, իրիկուան, գնաց այցելութիւն տալ հանրապետութեան նախագահ Պ. Լուպէի Պէյի Մալ Մոզէին գիւղին մէջ։

—Թայմզին անուան հեռագիր մը նշելով, ծերակոյտ նախագահութիւնը մօտերս պիտի հրաժարի։

—Ճափոնի Խորհրդարանին նախագահը կ'ըսէ, Ցար պիտի բացուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Կը ծանուցուի թէ Ռուսիոյ ծովային նախարարութեան եւ անգլիական նաւագործարաններուն միջեւ բանակցութիւններ կը կատարուին՝ ռուսական նաւատորմին վերակազմութեանը յառաջ կարելի յանձնարարութիւններու համար։

ՎԻԷՆՆԱ.— Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը, այսօր, ներկայ գտնուելու բանակին համի զօրաց Շվարցըն-Սէն-Վայթ եւ Պոտէն-Կոլքինը երկրորդութիւնը որ մաղձին ծիւնէ է Թուսէնը շատ է մտօքն Կոնստան կերպով ղրկեց։ Կայսրը բերելով Վիէննա դարձաւ։

ԲԷՇԹԱ.—Կը հաստատուի թէ Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը, շաբաթ օրը, իր Ներկայացուցիչ պիտի ընդունի Հունգարիոյ Խորհրդարանին ձախակողմեան պետերը՝ Պ. Քոշութ, Ափոնյի կոմսը, Պարոն Պանֆի եւ Զիչի կոմսը։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Նոր համալսարանին բացումը պիտի կատարուի հոկտ. 15ին։

ՍԻՆԱՅԱ.— Թագաւորը հոլլանտական դեսպան Պ. Թամպոլի, առանց գործածում ասոր մը թողնելու արտաքինութեան մէկ անձն ըլլալով, Աթէնքի ռումէնական դեսպան Պ. Բարբէրօ հրաման ստացաւ արտաքսելու մեկնելու, պարզ պաշտօնական մը մերժ թողնելով դրամատնային մէջ՝ ղեկավարելու պաշտօնաբերները։

ինչպէս միւսները ըրած է Պ. Թամպուրի Պուքրէշի մէջ։

ՕՐՋՈՎԱ.— Հերցեկովինայի շրջանակի անտառներուն մէջ հինգ շաբաթէ ի վեր հրդեհ ծագած է. ուր հարիւր զինուորներ կ'աշխատին կրակը մարելու։ Տաքէն հետեւանքով խոշոր մայր մը անցեն խանձուեցաւ եւ վար ինկաւ. մէկ քանի զինուորներ տակը մնացին. անանցմէ երկուքը մեռան, մէկը ծանրապէս եւ աստիճանով ալ վիրաւորուեցան։ Զինուորները յաջողեցան մարել կրակը։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Պ. Ռէվուալ ու Ռօզէն այսօր միասին ճաշեցին։ Բանակցութեանց աւարտման յաջողումը առաջ կուգայ խորհրդակցութեան եղանակին նկատմամբ ծագած անհամաձայնութենէ մը։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սէն-Սեպաստիէնէն կը հեռագրեն թէ Ալֆոնսօ թագաւորը եւ Բրիւթենիա մայր թագուհին նոյեմբերի վերջերն Վիէննա պիտի երթան։

ԲԱՐԻԶ.— Ռոյթէրին կը հեռագրեն թէ Պ. Ռուվիէն պիտի չկրնայ առանձինն Մարոքի հարցն կարգադրել մասնաւոր դաշնագրութեան կնքման մը Մ. Նահանգաց եւ Գերմանիոյ միջեւ։

ՊԷՐԼԻՆ.—Ուլ-պաշտօնական լրագիրներ կ'ըսեն թէ Գերմանիա հեռացած է երկար ատեն այն տալէ Մարոքի առաջնորդութեան՝ Թանճէրի մէջ գումարելու Մարոքի գործերուն վերաբերեալ Դեսպանախորհուրդը եւ թէ նոյն իսկ նախաձեռնութիւն առնելէ է այդ նպատակին համար առաջարկելու Ալճեզիրասը՝ ծիպարլթարի մօտ։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԳ.—Սերպիոյ թագաւորին երկրորդ զաւակը՝ Ալեքսանդր իշխանը՝ Բեդերսբուրգ ժամանեց՝ իր ուսումը առնելու մանկլաւիկներու մարմնոյն մէջ, որ առանձնաշնորհեալ հաստատութիւն մըն է՝ զինուորական ու քաղաքային պաշտօնէութեան համար։ Իշխանավայել պատիւներ եղան Ալեքսանդր իշխանին։ Կայարանին մէջ ըն դաւանակցու բոլոր իշխանութեանց կողմէ՝ ընդունուելու կառավարչին Թրէբով գոհացուցին ալ մեծ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տէյլի Նիւզ կը ծանուցանէ թէ առաջ գործակալ մը, լրագիր իւրաքանչիւրութեամբ, Լոնտոն ժամաներ է հոն գէթ անձնուելով Ռուսիոյ համար փոխառու նոր նաւատորմ մը յանձնարարելու։ Միայն գործարանին մը հետ պայմանագրութիւն պիտի կ'նքէ՝ իրուասանութիւն տալով անոր՝ ուրիշ նաւագործարաններու հետ ալ պայմանագրութիւն կնքելու, իր պատասխանատուութեանը տակ։ Նոյնպէս մասնաւորութիւն կար այդ յանձնարարութեանց ընելու ամերիկեան նաւագործարաններուն, բայց Ռուսիա եա կերպով, գիներուն աղաւթեանը հետեւանքով, մինչդեռ անգլիական գիները չափաւոր են։ Տէյլի Նիւզ կը յորէ թէ Ռուսիա փոխառութիւն մը պիտի կնքէ Անգլիոյ մէջ նաւատորմին վերաշինութեան ծախքերուն համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 7 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ.Ո.	98	25
Ամէնէն բարձր գին	»	98	26
Ամէնէն վար գին	»	98	10
Ռումէլիի Երկաթուղի զոյգ	Ֆր.	136	—
Ամէնէն բարձր գին	»	136	—
Ամէնէն վար գին	»	135	25

ԲԱՑՈՒՄ 8 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Ք.Կ.	98	24
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	136	75
Շիրքէթի Խայրիէ		34	—
Քարասու		118	—
Ռէժի		18	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական Պանքա		427	—
Տէրքօս		244	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3	85
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7	50
» ժուիսանս		2	65
» պարտաթուղթ		492	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		515	—
Թրանուայ		82	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիպսիէն Ա		317	—
» » » Բ		270	50
Լավրիոն		59	50
Անատոլըի Երկթ. բաժնեթուղթ		16	30
» » պարտաթուղթ		526	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	17½
Բարիզ » »	Ֆր.	22	98¾
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անմիջապ չէք	Մարք	18	69
Վիէննա չէք	Ֆիօր.	21	95

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	15
Անգլիական ոսկի	»	109	34
Բօլ Էմփերիալ	»	91	10
Բրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	37
Մէթալիք	»	—	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	64

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Լ. ԹԵՐԶԵԱՆ

Բարիզի բժշկական վարժարանէն վկայեալ վիրաբոյժ-ատամնաբոյժ, նախկին պետ Բարիզի բժշկական վարժարանին ճիճնէրէն՝ պատիւ ունի ծանուցանելու իր յաճախորդներուն թէ հաստատուած է Բերա, Մեծ-Փողոց, Բալըքբազար վաճառատան վերի յարկը, Թիւ 9, ուր հիւանդները կ'ընդունի ժամը 9էն մինչեւ 6 կէսօրէն յետոյ, բացի կիրակի օրերէն։

48—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բէրա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Դարտանէլ, Քավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գօնիա, Լառնագա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մերսին, Միթիլին, Մանսուրա, Նիքոսիա, Ուշագ, Բորդ-Սայիտ, Սէլանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գանթ-գուրան) փոխառութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրդիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, տոկոսաբերական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր ուսեղ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, ոսկեղէն կամ կերպէն։ Արժեթուղթերը կը պահուին Ղալաթիոյ արկղատուներու մէջ՝ հաստատուած մասնաւորապէս շինուած երկաթեայ մէջ (պէթոնով եւ մետաղեայ ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունեալ գիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակագրութեանց մէջ եղած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, ատուրլ արժեթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօնները համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնէ եւ օրուան փոխանակագին համաձայն։ Անոր տերովը հաշուոյն կ'անցնէ պայմանաժամէ կամ ընթացիկ օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ ուսեղ դրուած արժեթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր ուսեղ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն ու Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պերլին, Պրիւսէլ, Հաագ, Վիէննա, եւայլն։ Տեսակներէն արդիւնքը ուսեղատուներուն արամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հոյակապ սնդուկ, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժեթուղթերը ի պահ դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, կանխաւ ստացած սպասներ տալ կամ իրենց հաշուէն դրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ ամէն տեսակ հրամաններ մէջ եւ օտար կրպաքարիներու վրայ. գնել եւ վաճառել կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան արամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գինով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Ռումէլիի երկաթուղիի, Եգիպտական Քրէտ Ֆոնսիէի, Ցեմենդալի Աղգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը սաստնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանակել, կտրօնները նորոգել, եւյլն., մասնաւոր սակագինի մը համեմատ։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւն կ'ընէ հաշուեկշռով եւ կամ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պարտուոր ժամանակէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կտրօններ։ Իր Սեծակներուն մէջ գանձուած արժեթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հասարակաց է՝ եւրոպական Սակարաններու արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, ուստի Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'ապահովագրէ ընդդէմ հարիւրէն հարիւր վճարելէ արտաքին եկած վտանգին վիճակահանութեան միջոցաւ, որոնցմէ վճարման գինով Ա. պատեհութեան առթը, որ փոխառական է, կը հաղորդուի սակագինը։ 34—50

ԼԱ ՍԷԶՕՆ

ԿԱՐԳԱՍԵՂԾԱԳ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Բերա, մեծ փողոց, բազամ Բանալյան
Թիւ 7

Այս վաճառատան մէջ կարելի է վերստորէն գտնել լաւ եւ չափաւոր գինով ապրանքներ։

Ինչո՞ւ համար Լա Սեզօն վաճառատունը աղէկ անուն եւ չափաւոր գին ունեցող ապրանքներ կը ծախէ։ Ասոր պատասխանը դիւրին է եւ սոսկ.

1. Վաճառատունը կանխիկ կը գնէ իր ապրանքները եւ բան մը չի պարտիր մէկուն, որով լաւ ապրանք ձեռք կը ձգէ։

2. Լա Սեզօն շատ ծախելու համար համեստ շահով մը կը գոհանայ։

Հետեւաբար Լա Սեզօն վաճառատան յաճախորդները կրնան ապահով ըլլալ թէ լաւ անունի եւ չափաւոր գինով ապրանքներ պիտի գտնեն։ 34—36

ՎԻԷՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ի ՔԱՆԴԻԼԼԻ

49րդ տարեշրջան

Վարժարանս կը բացուի 2|15 սեպտ. 1905 միեւնոյն ուղղութեամբ եւ ծրագրով Վարժարանս ունի արդի երկրորդական դպրոցներուն (Ecole Secondaire moderne, Realschule) ծրագիրը՝ միջնավայրին պիտոյից յարմարցուած։

ԼԵԶՈՒՆԵՐ.— Տաճկերէն, Հայերէն, Գերմաներէն, Գաղղիերէն, Անգլիերէն։

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Ուսողական, բնագիտական, բնապատմական, պատմական (կ'աւանդուին Գաղ. եւ Գերմ. լեզուներով)։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ.—Աշխարհագրութիւն, հաշուակալութիւն, թղթակցութիւն, (Գաղ., Գերմ., Անգլ.)։

ՈՒՍՈՒՑԻՉՔ.—Ներքին եւ արտաքին 22 ուսուցիչ կը դասախօսեն։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելութիւնը օգոստոս 17էն, ամէն օր մինչեւ կէս օր։

Վարչութիւն
ՎԻԷՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

12—12

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղը՝ Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 347, հանրութեան արամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրներու բաժիններ, արժեթուղթեր, զարդարանքներ, թուղթեր եւլն. պահելու համար։ Վարձակալը ապահովութեան ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ։ Այն գետնայարկը, ուր դրուած են արկղամուրները, հաստատուն սենեակ մը կը ձեւացնէ, Պոլթընի Ջէյթունի տան գործարաններուն կողմէ շինուած շաղախով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգէն բոլորովին զերծ։ Արկղամուրի մը վարձակալը կրնայ ամենայն ապահովութեամբ եւ հանդարտութեամբ տանի իր կարօնները, ճշդել թուղթերը, դնել կամ վերցնել զարդեղէնները եւլն.։ Այս նպատակաւ՝ հանգստաւէտ գրասենեակ մը դրուած է արկղամուրներուն մօտ։ Պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միեւնոյն առաւելութիւնները կ'ընծայէ հանրութեան, արկղամուրներու վարձակալութեան մասին, մանրամասն տեղեկութիւններ պահելու համար։ 26—50

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.—Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ 1881 դեկտ. 8|20 կայս. հրովարտակին Ն. յօդուածին 5րդ համարին համաձայն, այն ամէն կտրօնները որոնց չեն գանձուած իրենց պայմանաժամին սկսեալ հինգ տարի յետոյ, ընկեցեալ պիտի համարուին։ Հետեւաբար, պայմանաժամը 1899 սեպտ. 1|13ին լրացող Թիւ 32 կտրօնները եթէ չգանձուին մինչեւ յառաջիկայ 31|13 սեպտ. 1905, Օսմ. Հանրային Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

* *

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բերզէթէ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1899 15/27ի կայս. հրամանագրին Ժ Դ. յօդուածին համաձայն, այն ամէն կտրօնները որոնց իրենց պայմանաժամին լրացեալ իսկ այն չեն գանձուած մինչեւ վեց տարի, ընկեցեալ պիտի համարուին։ Հետեւաբար վիճակ պարտաթուղթերուն Թիւ 18 կտրօնները, որոնց պայմանաժամ կ'ալարէ 1899 սեպտ. 1|13ին, եթէ չգանձուին մինչեւ 31|13 սեպտ. 1905, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

Կ. Պոլիս 19|6 յուլիս 1905 16—16

ԻԼԱՆ

(Խազինէի Խասսայի Շահանէ)

Խազինէի Խասսայի Շահանէ հուգուգունա մուսթաճիր օլուպ ալինիր ճամիլէ էֆենտի վէ ...ու օլան 1,500,000 ...րաք ...ինէ ... վէ ... 1,000,000 ...րաք ... վէ ... 20 ղրշ. ... 75 ... ֆիճմէտ ... պէտել պիր ... ալինիր իւզէրինէ ... ֆի ... սաթիլաճագը ... մէզաէտեի ...ի ... Խազինէի ... ճելիլէի միւտիւրիյէթինէ ... 2—3

* *

Ֆի 6 էյլիւլ 321

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ միւլքիյէթլէրի ... բուլունաճագ ... վէ ... 15 ... պէտել ... ալինիր ... Խազինէի ... միւտիւրիյէթինէ ... 2—3

Ֆի 6 էյլիւլ 321

ԻԼԱՆ

[illegible]

4-6 Միւլքիյէ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼԻՍԷ
Գ. ԺԻՒԼ ՖՈՐԻ ՏԵՍՉՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ
Բերա Տորնիքեան փողոց, թիւ 2
Մասնաճիւղ Դագքիւղ, Մօտա

Դասախօսութիւնները պիտի վերսկսին Մօտայի մէջ սեպտ. 5|18ին եւ Բերայի մէջ ալ սեպտ. 7|20ին։ Հայերէն լեզուի դասաւանդութիւնն ալ պիտի կատարուի։ 10—20

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան Կայսերական Պանքայի Բերայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժէթղթերու գնման մասին՝ ամսական վճարումներով, այնպէս որ փոքր խնայողներն կարենան իրենց դրամները զետեղել: Այդ արժէթղթերը կրնան ըլլալ Ռումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթեր, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, Օսմանեան Ազգային Պանքային պարտաթուղթեր, Վիլ տը Բարիի ամբողջ եւ քառորդ պարտաթուղթեր (զանազան շրջաբերութիւններ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մաս Թամիզէի եւ Ֆոնսիէր պարտաթուղթերուն, Ֆրանսական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, եւն.: Այս դիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան Կայս. Պանքային կողմէ, յաճախորդին վճարումին փոխարէն արժէթղթի մէկ քառորդին, օրուան գնով: Այդ վճարումը կատարուելէ յետոյ յաճախորդը արժէթղթերուն տէր կ'ըլլայ, որուն ընդունակ է [illegible] եւ թուականներով: Մնացորդը պիտի մարուի վիճակահանութեան եւ կտրօններու վճարումին: Արժէթղթերը երբ դրուական պիտի մնան Օսմանեան Կայսերական Պանքային մէջ, մինչեւ որ դրամագլուխը եւ տոկոսները վճարուին: Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մասնաճիւղը վիճակահանուած արժէթղթերը ունի, ինչպէս նաեւ համաձայն արժէթղթեր, հանրութեան տրամադրութեան տակ դրուած, որ կրնայ գնել ձեռք բերել թէ՛ կանխիկ դրամով եւ թէ ամսական վճարումներով, ինչպէս նշանակուած է վերը: 22—50

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻ

ՊՈՒՇԷ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Բորթուկալի արքունիքներուն

1821ին հիմնուած տուն՝
Մարէօյլ-Սիւր-Էյի (Մարն) մէջ

Սոյն Շամբանի գինին պատրաստուած է Շամբանի գաւառին մէջ եւ զուտ եւ հաստատ [illegible] բերուած խաղողներէն: Այդ [illegible] պատրաստութիւնները ընտիր են իրենց տեսակին մէջ: Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ կարգուած է Իթալօ Կ. Քասթա, Ղալաթիա, Թիւնէլ խան, թիւ 38 կրկէն: 48—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Հարիւրէն 4 քանակէն տոկոսաբեր փոխառութեան օսմ. պարտաթուղթերէն ստացողներուն կը ծանուցուի թէ սեպտ. 1]14էն սկսեալ 31 թուական կտրօնին, ինչպէս նաեւ 1]14էն սկսեալ 31 թուական կտրօնին, ինչպէս նաեւ 1]14 օգոստոսի վիճակին մէջ ելած թուղթերուն վճարումը պիտի կատարուի Օսմ. Կայս. Պանքայի Կ. Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի կեդրոններէն եւ Պերլինի մէջ Գ. Ս. Պլայխրէօտէրի կողմէ, սեպտեմբեր 1]14էն սկսեալ: 10—13
Կ. Պոլիս, 4 սեպտ. 1905

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութեանց:

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամենէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԷՐ, Դրոմոնդլանդիքի ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապետ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բաստօ Քաթըրճըօղլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն քննիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս:
28 16—50

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐՈՎ
ԵՒ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապէս.— Գ. Է. Տրէօ՝ պատուակալ նախագահ, Գ. Ժան Բէնաքզօղլու՝ նախագահ, Գ. Էրիկն Ֆրանկիադիս՝ փոխ-նախագահ, իսկ Գ. Գ. Ժ. Պօրաս, Սորտա Նըբուլօ, Մաճառ, Է. Էմպիրիքօս, Ա. Լամպրինուտի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ:

Կեդրոնական անօրէնութիւնը կը գտնուի Աթէնք, Սօփոքլ փողոց, թիւ 6: Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէոս, Վոլօ, Սալոնիկ, Բաթրաս, Խանիա, Քալամաթա, Կրետէ:

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին մէջ կը կատարուին հետեւեալ գործողութիւնները.— Փոխառութիւններ՝ հաւաստեաց թուղթով եւ արժէթղթերու եւ ապրանքներու փոխարէն, դրամագլուխ, փոխանակագիրներ հաւաքել, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամանով վճարումներ Եւրոպայի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Ամերիկայի վրայ, հաշուեկշիռներ, արժէթղթերու պահպանութիւն, կտրօններու եւ արժէթղթերու գանձում, [illegible] հրամաններու գործադրում մեր [illegible] եւ [illegible] վրայ, գնել եւ վաճառել պարտաթուղթեր ու արժէթղթեր, ինչպէս Օսմանեան Ազգային Պանքային, Թրքական, Քրէտի Ֆոնսիէ Եգիպտոսի, Վիլ տը Բարիի, Վիլ տը Պրիւքսէլի, Քրէտի Ֆոնսիէ տը Ֆրանսի արժէթղթերուն, կանխիկ կամ մասնաւոր վճարումներով:

Աւանդ տրուած դրամի տոկոսներ

Ուզուած ատեն դրամ քաշել	3%
Վեց ամսուան համար	3½
Մէկ » »	4—
Երկու » եւ աւելի համար	5—

1—50 Տնօրէնութիւն

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1905 սեպտ. 1 (Ն. Տ.) հինգշ. օրէն սկսեալ
ՔՈՆԻԱ—ԷՐԷԳԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառխմ. 622

Կայարան		Առաւ. եւ Ժմբ. Առաւ.
Քոնիա	մկն.	12 30
Գողքին խան		1 1
Չումրա		1 45
Արբէ Էօրէն		2 13
Մանդասուն		2 42
Գարաման	ժմ.	3 13
	մկն.	3 28
Սիտրովա		3 54
Այրանճը-Տէրբէնտ		4 44
Ալաճա		5 20
Էրէյլի	ժմ.	5 45
	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմ.	իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կառխմ. 621

Կայարան		Առաւ. եւ Ժմբ. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէյլի	ժմ.	6 53
	մկն.	8 50
Ալաճա		9 17
Այրանճը-Տէրբէնտ		10 1
Սիտրովա		10 43
Գարաման	ժմ.	11 7
	մկն.	11 22
Մանդասուն		11 55
Արբէ Էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գողքին խան		1 36
Քոնիա ժմ.	իրիկ.	2 5

6—50

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ ապրանքներու, համբորդութեան դրամներու, երկաթուղիի ու չոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու առագաստ [illegible] վրայ, ամէն կարգի պայմաններով:

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,66[illegible] 6	Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	149,852,000	»
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	355,840,000	»
1904 տարուան մէջ գանձուած ապահովագինն ու տոկոս	64,553,000	»

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա:
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 11 46—50

Cie RUSSE

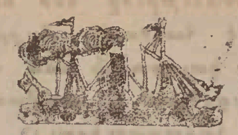

Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Սեպտեմբեր

Դշ. 6]19 Իզմիր, Պիրէօս, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին: Հաղորդակցութիւն Փոր-Սայիտ եւ Սուրիոյ նաւահանգիստներու չոգենաւերուն հետ:
Դշ. 6]19 Ինեպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին:
Դշ. 7]20 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին:
Եշ. 8]21 Օտեսա ժամը 10ին: Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Քէրսոն, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիծերու չոգենաւերուն հետ:
Եշ. 8]21 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա, երեկոյեան ժամը 4ին:
Ուր. 9]22 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. երեկոյեան ժամը 4ին:
Շբ. 10]23 Օտեսա. երեկոյեան ժամը 4ին:
24—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դիտօ	1497	[illegible]	1011	Մալմօ	724	[illegible]	136
Ալէքթօ	3607	[illegible]	2906	Կրանատօ	1695	Մարէնկօ	3278	Սափֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դօրիս	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	[illegible]	1735
Արիոսթօ	2277	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1581	[illegible]	3557	Սիլվիա	1193
Պասսանօ	1822	[illegible]	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	[illegible]	1208
Պորոտինօ	1264	[illegible]	2385	Հորաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1223
Պրավօ	1076	[illegible]	1718	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	24[illegible]9	Թ. Ուիլսըն	1548
Պրիւնա	841	[illegible]	504	Իակօ	2254	Նէրօ	1033	Թոկիօ	3327
Պըֆֆալօ	4481	Էկրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թորոնթօ	1470
Քէլլօ	1871	Էլտորատօ	1830	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	[illegible]	487
Կալիպսօ	1337	[illegible]	1841	Կիէվօ	1058	Օրլանտօ	1585	Ուրպինօ	2429
Կամէօ	1244	Ֆլօրա	954	Կոլպինօ	2807	Փալէրմօ	1627	[illegible]	1914
Կազօ	1094	[illegible]	1828	Կովնօ	1700	Փոլօ	510	Վոլօ	1289
Չիքաքօ	3739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալտօ	2229	[illegible]	2396
[illegible]	1831	Ֆրանչիսկօ	4538	Լէբանտօ	2272	Ռինալտօ	1663	[illegible]	1359
Չիրօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվոռնօ	1848	Ռոլլօ	1618	[illegible]	1200
Կոլորատօ	4355	Կիտանօ	1243	Լորէնցօ	3191	[illegible]	1739		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է:
Թիֆօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն:
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի:
Տիսօ շոգենաւը, նաւապետ Բիլէրպիկ, սեպտեմբեր 17ին:
Դիմել առ Գործակալ Տ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՉՕՏ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 43—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Սեպտ. 25ին Անատոլի, Սեւ ծովէն:

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Սեպտ. 20ին Իմէրէթի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք:
» 26ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա:

Ա. կարգ	Բարիզի	համար	200	Ֆր.
»	» Մարսիլիոյ	»	160	»
Բ.	» Բարիզի	»	150	»
»	» Մարսիլիոյ	»	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ:
15 44—50 Փ. ՌԸԳՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CO LD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Ամէն ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվըրփուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Քարոնիա	1[illegible]900	Սիլվանիա	559[illegible]
Քարմանիա	18900	[illegible]	[illegible]
Լուկանիա	12950	Վերիա	3225
Քամբանիա	12950	Փավիա	2942
[illegible]	8845	[illegible]	293[illegible]
Ումպրիա	8128	[illegible]	393[illegible]
Էթրուրիա	8120	[illegible]	2558
[illegible]	7392	[illegible]	218
[illegible]	7369	[illegible]	[illegible]00

Դիմել առ ՃՈԼԻ Ե. ՍԻԿԸՐ
20—50 Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Բօզօ Ռուսթամեան փողոց: 14

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող
շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեդի	Նայդօրիա
Մինիա	Էմեյսիա
Ռափիսիա	Պուղիրիա
Թեյպըր	Մօերիա
Նարպօն	Ֆայյլի
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին կարգի չոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն միջնաբերդը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ իրենց ճամբորդներուն համար տնօրէնի ունին:

Երկրորդ կարգի չոգենաւերն ալ սահմանափակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տնօրէնի չունին: ստեռլին
Կ. Պոլսէ Լիվըրփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիայ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները տան չոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները առնելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին:

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ Ե. Ընկ.
Գործակալք
Ուէյթոլ խան, Պանքէ փողոց, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
9—50 31 Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրփուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՐՄՈՒԶԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

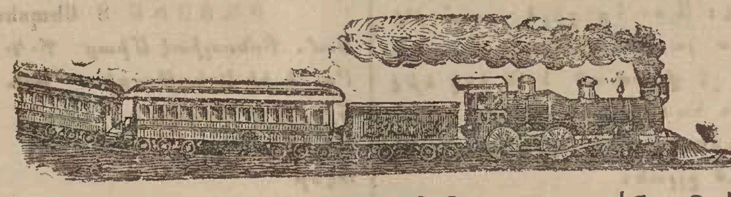

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 [Ն.Տ.] հինգշաբթի օրէն սկսեալ
ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 44 Խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 10 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 12 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 14 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 46 Խառն Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 16 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 18 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 20 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 22 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 24 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 26 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	մկն.	11 30	12 35	2 35	2 25	2 58	4 23	5 29	6 43	7 45	8 51	9 58	10 35	11 15	11 55	12 35
Հայդար Փաշա	ժմ.	11 50	12 55	12 55	2 45	3 18	4 43	5 49	7 3	8 5	9 11	10 18	10 55	11 35	12 15	12 55
Հայդար Փաշա	մկն.	11 54	1	1 25	2 52	3 25	4 50	5 54	7 8	8 15	9 16	10 23	11	11 40	12 20	1 —
Քըզըլ Թօբրագ	»	12 2	1 08	— —	3	3 33	4 58	6 2	7 16	8 25	9 24	10 31	11 8		12 29	1 8
Ֆէնէր Եօլու	»	12 5	1 12	1 37	3 3	3 36	5 1	6 5	7 19	8 30	9 28	10 34	11 11		12 31	1 11
Կէօզ Թէփէ	»	12 9	1 16	— —	3 7	3 40	5 5	6 9	7 23	8 36	9 32	10 38	11 15	—	12 35	1 15
Էրէնքէօյ	»	12 14	1 20	1 48	3 11	3 45	5 9	6 13	7 27	8 42	9 36	10 43	11 20	11 51	12 40	1 19
Պօսթանճըք	»	12 20	1 26	1 59	3 17	3 51	5 15	6 19	7 33	8 51	9 42	10 51	11 26	11 57	12 46	1 25
Մալթէփէ	»	12 28	1 35	2 13	3 26	3 58	5 24	6 26	7 42	9 4	9 50	11 1	11 33	1 5	12 54	1 33
Քարթալ	»	12 39	1 45	2 27	3 36		5 34		7 52	9 19	10 —	11 11	ժմ.	12 15	1 04	1 43
Բէնտիք	ժմ.	12 46	1 52	2 37	3 43	ժմ.	5 41	ժմ.	7 59	9 29	10 07	11 18		12 22	1 11	1 50
Բէնտիք	մկն.			2 45						9 40						
Թուզլա	»			3 6						10 1						
Կէյպզէ	»			3 28						10 24						
Տիլ Իսքէլէսի	»			3 50						10 48						
Թավշանճըլ	»			4 —						10 58						
Հէրէքէ	»			4 16						11 17						
Եարըմճա	»			4 37						11 39						
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»			4 49						11 51						
Տէրինճէ	»			4 59						12 2						
Իզմիտ	ժմ.			5 13						12 18						
Իզմիտ	մկն.			5 38												
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»			6 11												
Սապանճա	»			6 35												
Համիտիէ	»			6 59												
Կէյվէ	»			7 42												
Աք Հիսար	»			8 4												
Մէքէճէ	»			8 33												
Լէֆքէ	»			8 57												
Վէզիր Խան	»			9 32												
Պիլէճիք	ժմ.			10 12												
Պիլէճիք	մկն.			10 24												
Քարաքէօյ	»			11 32												
Պօզիւք	»			12 13												
Ին Էօնիւ	»			12 59												
Չաւքուր Հիսար	»			1 29												
Էսկի Շէհր	ժմ.			2 07												
				իրիկ.												

Այս կառախումբը ամսոյ 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ

—50

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 7 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 9 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 41 Խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 11 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 13 ճամբ. Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 15 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 17 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 19 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 43 Խառն Առտ. Ժ. Վ.	Թ. 21 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 23 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.	Թ. 25 ճամբ. Իրիկ. Ժ. Վ.
Էսկի Շէհր	մկն.												10 40			
Չաւքուր Հիսար	»												11 16			
Ին Էօնիւ	»												11 48			
Պօզիւք	»												12 24			
Քարաքէօյ	»												1 —			
Պիլէճիք	ժմ.												1 50			
Պիլէճիք	մկն.												2 2			
Վէզիր Խան													2 38			
Լէֆքէ	»												3 13			
Մէքէճէ	»												3 45			
Աք Հիսար	»												4 11			
Կէյվէ	»												4 34			
Համիտիէ	»												5 29			
Սապանճա	»												5 45			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»												6 10			
Իզմիտ	ժմ.												6 41			
Իզմիտ	մկն.						12 —						7 6			
Տէրինճէ	»						12 18						7 21			
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»						12 29						7 30			
Եարըմճա	»						12 41						7 42			
Հէրէքէ	»						1 8						8 6			
Թավշանճըլ	»						1 19						8 16			
Տիլ Իսքէլէսի	»						1 33						8 26			
Կէյպզէ	»						2 3						8 55			
Թուզլա	»						2 24						9 17			
Բէնտիք	ժմ.						2 44						9 39			
Բէնտիք	մկն.	11 42	12 30	1 15	1 56	2 40	2 58		5 03		7 21	8 45	9 50	10 44		12 6
Քարթալ	»	11 50	12 38	1 23	2 4	2 48	3 9		5 11		7 29	8 53	10 2	10 52		12 15
Մալթէփէ	»	[illegible] —	12 48	1 34	2 15	2 58	3 25	4 13	5 22	6 36	7 40	9 4	10 18	11 3	11 47	12 25
Պօսթանճըք	»	12 08	12 56	1 42	2 23	3 6	3 37	4 21	5 30	6 44	7 48	9 12	10 31	11 11	11 56	12 33
Էրէնքէօյ	»	12 15	1 2	1 49	2 29	3 12	3 48	4 27	5 36	6 50	7 54	9 18	10 4[illegible]	11 18	12 2	12 40
Կէօզթէփէ	»	12 19	1 6	1 53	2 33	— —	3 52	4 31	5 40	6 54	7 58	9 22	— —	11 22	12 6	12 44
Ֆէնէր Եօլու	»	12 2[illegible]	1 10	1 57	2 37	—	3 58	4 35	5 44	6 58	8 2	9 2[illegible]	10 50	11 26	12 10	12 48
Քըզըլ Թօփրագ	»	12 26	1 13	2 —	2 40	— —	4 3	4 38	5 47	7 1	8 5	9 30	— —	11 29	12 13	12 51
Հայդար Փաշա	ժմ.	12 33	1 20	2 7	2 47	3 22	4 12	4 45	5 54	7 8	8 12	9 37	10 59	11 36	12 20	12 58
Հայդար Փաշա	մկն.	12 38	1 25	2 12	2 53	3 27	4 24	4 52	6 —	7 13	8 17	9 42	11 20	11 43	12 25	1 3
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	12 58	1 45	2 32	3 13	3 47	4 44	5 12	6 20	7 33	8 37	10 2	11 40	12 3	12 45	1 23
													իրիկ.			

Այս կառախումբը ամսոյ 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ